

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemana za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanja na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravništvo je v Radolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Upravništvo „Slov. Naroda“.

Dr. Ivan Tavčar.

Ko je Josip Stritar začel na Dunaji izdajati „Zvon“, pojavil se je kmalu v njem pisatelj Emil Leon. Njegove drobne novelete in povesti vzbudile so takoj splošno zanimanje. Lahkoba, s katero so bile pisane, prikupila se je vsacemu. Bila je jedna sodba, da ima naše slovstvo od mladega pisatelja — da je ta pisatelj vseučiliščni dijak Ivan Tavčar, izvedelo se je kmalu — še mnogo pričakovati. In res, poklonil nam je vsako leto kaj novega; vselej kaj lepšega in dovršenejšega. Poleg tega, da se je marljivo učil in da je kasneje, ko je prišel z vseučilišča, opravljal vestno svojo službo, v katerej se je pripravil za prihodnji svoj poklic, odtrgaval si je od počitka vendar še toliko časa, da nam je spisal povest za povestjo, novelo za novelo in da je spisal celo dva obširna romana. Vendar pa so spisi

njegovi po obliki in vsebini dovršeni in pripada jim jedno najodličnejših mest v slovenskem slovstvu.

S tem pa delovanje mladega rodoljuba ni bilo še pri kraju. V narodnih društvih nahajamo ga marljivega odbornika, odkar se je vrnil z velikih šol v domovino. Živahen po svoji naravi in unet za vse lepo, poleg tega pa izvrsten govornik, vedel si je takoj pridobiti veljavo povsod in zato so ga jeli klicati v odbore narodnih društev najprej v Kranji in po — preselitvi njegovej — tudi v Ljubljani. Ljubljanski volilci poslali so ga tudi v mestni zbor. Tri leta dela že uspešno in neutrudno v mestni hiši. O važnih posvetovanjih je tovarišem njegovim sodba dr. Tavčarja skoro vedno odločilna.

Da mož taci zmožnostij gledé na razmere, v katerih se nahaja naš narod, ni mogel ostati procul političis, umeje se samo po sebi. Polen ljubezni do naroda, čegar najtajnejše mišljenje je — kakor dokazujejo njegova pripovedna dela — dobro poznaval, imel je željo in voljo, pomagati mu. Ob enem z leposlovnim njegovim delovanjem, začelo je tudi politično. Že z Dunaja pošiljal je „Slov. Narodu“ dopise in članke; ko se je po dovršenih študijah vrnil domu, pa je postal stalni sotrudnik tega lista. Za Jurčičeve smrti in kasneje bil mu je urednik. V tej dobi napisal je neštevilno političnih člankov, ki so se odlikovali po odločnosti in zrelej sodbi.

Ni torej čudo, da je slovenski narod dr. Ivana Tavčarja začel zmatrati za jednega najodličnejših svojih mož in da je od njega jel pričakovati veliko. Instinktivno spoznali so to naši politični sovražniki. Vedeli so dobro, da bode vsled svoje delavnosti in svojih fenomenalnih zmožnostij postal v kratkem glavni steber našega političnega življenja. Zato so ga sovražili bolje, ko vsacega drugega politično delujočega Slovenca. Njim pridružili so se pa tudi še neki drugi krogi, katerim ni všeč, da imajo predstavitelji narodov svoje lastno mnenje o važnih vprašanjih, temveč bi najraje svoje po komandi dobljeno prepričanje ucepili tudi drugim. In ker so vedeli, da je dr. Tavčar nepristopen za vse tajne uplive; da mu je poglobitno vodilo vedno le domorodna ljubezen in lastno prepričanje, zato je postal pristujena osoba tudi njim. In tako sta se ta dva sicer protivna toka spajala v sovraštvu tam, kjer je ljubil celi narod.

Umevno je torej, da je velikansko senzacijo vzbudila vest, priobčena pred nekaj tedni po nemških časnikih, da se je proti dr. Tavčarju začela preiskava zaradi hudodelstva goljufije. Vsacega iskrenega rodoljuba zbolelo je to v dno srca; v tem ko je sovražnike naroda in dr. Tavčarja spravila v škodoželjno — prikrito in neprikrito — radost. V nemškem časnikarstvu sploh je težko iskati poštenja; a opazke, katere so nekateri nemški listi delali o tej priliki o naših odličnjakih sploh in o celem narodu slovenskem, bile so tako cinične, tako podle, da smo se nehoté morali vprašati, če je taka duševna surovost res mogoča v omikanej Evropi.

Mi, ki smo dobro poznali dr. Tavčarja solčno čisto poštenje, nismo ni za trenotek dvomili, da mora cela stvar oslanjati se na kako nesporazumljenje. Dasi nam vse okolnosti niso bile znane in dasi so se raznašale po Ljubljani — se ve da po škandala željnih ljudeh, kakeršnih je v izobilji povsod — najčudovitejše vesti vendar se nismo mogli omajati v svojem prepričanju, da je dr. Tavčar popolnem nekriv.

Da smo imeli prav, počil nas je konec pravde proti dr. Tavčarju. Ni najmanjšega sledu kacega madeža ni ostalo na značaji njegovem; temveč mu je celo državni pravnik dal tako priznanje vestnosti in točnosti, da se more njegov govor zmatrati prej za poveljevanje dr. Tavčarja, nego za njegovo obtožbo.

In tako je po vodi splavalo veselje vsem tistim, ki so menili, da bodo narod slovenski pripravili ob duhovitega in neutrudljivo delalnega voditelja. Poveljevanje izšel je dr. Ivan Tavčar iz pravde, katera mu je prouzročila toliko mučnih trenutkov, in z novim veseljem bode se — o tem smo prepričani — poprijel dela za duševni in gmotni napredek naroda in — kar je glavni pogoj obojega — politično nezavisnost njegovo v okviru obstoječe ustave. Njegova plameneča beseda donela bode prej ali slej v osrednjem parlamentu in sekala globoke rane onim, ki so ga mislili že na polu mrtvega. Čist in poveljevanje stal bode pred njimi; živa prilika slovenskega poštenja.

LISTEK.

Otci in sinovi.

Roman.

Ruski spisal J. S. Turgenjev, preložil Ivan Gornik

V.

(Dalje.)

— Da, to se vidi. — Pavel Petrovič začel je počasi mazati surovo maslo na kruh. — Ali bo dolgo pri nas gostil?

— Kakor še bo. Prišel je sem na potu k otcu.

— In kje živi njegov otec?

— Tudi v naši guberniji, osemdeset vrst od tukaj. Tam ima malo posestvo. Prej je bil štabski zdravnik.

— Te, te, te . . . Zatorej sem se jaz vedno povpraševal: kje sem slišal o tej družini: Bazarov? Nikolaj ali pomniš, v otčevaj divizij bil je zdravnik Bazarov?

— Mendà, da je bil.

— Res je, res. Torej ta zdravnik je njegov otec. Hm! — Pavel Petrovič zavihal si je brke.

— No, a kaj pa je pravo za pravo sam gospod Bazarov? vprašal je z polagoma.

— Kaj je Bazarov? — Arkadij se je nasmehnil. — Ako hočete, striček, povem vam, kaj je on pravo za pravo?

— Stori mi to uslugo, dragi nečak moj!

— On je nihilist.

— Kaj? vprašal je Nikolaj Petrovič, Pavel Petrovič pa je privzdignil nož s koscem surovega masla na konci rezila in ostal nepremičen.

— On je nihilist, ponovil je Arkadij.

— Nihilist, dejal je Nikolaj Petrovič. — To je iz latinskega, nihil nič kakor jaz morem soditi; morebiti ta beseda pomeni človeka, kateri ničesar ne priznava?

— Reci: kateri ničesar ne uvažuje, opomnil je Pavel Petrovič ter se iznova lotil surovega masla.

— Kateri gleda vse s kritičnega stališča, opomnil je Arkadij.

— In ni to ravno isto? vprašal je Pavel Petrovič.

— Ne, nikakor ne. Nihilist je človek, ki se ne klanja nobeni avtoriteti, ki ne verjame meni nič

tebi nič nobenemu principu, naj še tako uvažujó ta princip.

— In kaj je-li to dobro? prekinil ga je Pavel Petrovič.

— Kakor se komu zdi, striček. Nekojemu zdi se to dobro, a nekemu jako slabo.

— Lejte si. No vidim pa, da to ni po naše. Mi ljudje starega veka, mi mislim, da brez principov (Pavel Petrovič izgovarjal je to besedo mehko, na francoski način, Arkadij rekel je nasprotno princip poudarjaje prvi zlog), brez principov, kojim bi ne verjeli, kakor ti praviš, meni nič tebi nič, ni moči niti koraka stopiti, dihniti. Vous avez changé tout cela. Bog vam daj zdravje in generalski čin,*) mi pa se bomo veselili vas gospodov . . . Kako si rekel?

— Nihilistov, dejal je Arkadij polagoma.

— Da. Prej so bili negelisti, a zdaj nihilisti. Videli bomo, kako bodete vi bivali v praznoti, v brezvzdušnem prostranstvu; zdaj pa bodi toli ljubeznivi ter pozovni, brat Nikolaj Petrovič, čas je, da pijem svoj kakao.

Nikolaj Petrovič je pozvonil in zakričal: „Du-

*) Ruski pregovor.

Poročilo deželnega odbora glede ustanovitve strokovne šole za lesno obrtnost v Ljubljani.

(Dalje.)

V omenjenem dopisu pozvalo je c. kr. deželno predsedstvo deželni odbor, naj glede zagotovitve denarnih doneskov in potrebnih prostorov glede njihovega vzdržavanja v dobrem stanju, osvečave in kurjave, glede plače šolskega sluga in glede prve oprave zavoda s šolskimi klopmi, obešali za obleko, umivalnicami itd. dogovorno s kupčijsko in obrtno zbornico in z občinskim svetom deželnega stolnega mesta Ljubljane sklene pravnoveljavne sklepe in predloži dotično izjavo. Pri tem je omenilo c. kr. deželno predsedstvo, da bi se tistemu, ki bo pripomogel z doneski, znala pripoznati pravica zastopanim biti po svojem poslanci v odseku za strokovno šolo.

Kar se tiče upeljave vrboreje na Kranjskem, oziralo se bode po besedah navedenega visokega ministerskega ukaza pri določitvi potnega načrta popotnega učitelja Karga za prihodnje leto tudi na to, da pride v Ljubljano in v druge kraje.

Z dopisom 25. septembra 1887 št. 9628 je naznanila c. kr. deželna vlada vsled visokega ministerskega odloka 22. septembra 1887 št. 22 865, prijavo vzvišenosti gospoda naučnega ministra, da bi se za slučaj, da bode, kakor on pričakuje, uspeh dotičnih obravnav ugoden, utegnila otvoriti omenjena strokovna šola ne šele začetkom šolskega leta 1888/9, kakor se je prvotno nameravalo ampak že o Veliki noči leta 1888.

Vsled povabila kupčijske in obrtne zbornice Ljubljanske osnoval se je odbor iz zastopnikov navedene zbornice, občinskega sveta za deželno stolno mesto Ljubljansko in deželnega odbora, kateri se potem, ko sta deželni odbor dopisom 12. septembra t. l. št. 9733 naznanila svoje pritrjenje zbornici, posvetoval v tej zadevi ter se zjedini v sledečih točkah:

1. Za prvo napravo učnih pripomočkov, orodja, aparatov, obrazcev itd., za kar se bode na podlagi ukaza vzvišenosti gospoda ministra za uk in bogočastje dne 11. marca 1887, št. 22865 potrebovalo 2400 gld., izplača naj se polovica, to je 1200 gld. iz kranjskega deželnega zaklada.

2. Za vsakdanje izdajke za učne pripomočke, orodje, za blago, kar se potrebuje za poučevanje, za šolske in pisarniške potrebščine, ki bodo po navedenem visokem odloku znašali blizu 1000 gld. na leto, donša naj kupčijska in obrtna zbornica v Ljubljani po 200 gld. na leto, ter naj se obrne do kranjske hranilnice, da bi tudi ona prevzela letni donesek 200—300 gld. Ako bi se pa od hranilnice to ne doseglo, prevzame naj kranjski deželni zaklad in mestna občina Ljubljanska po 100 gold.

3. Mestna občina Ljubljanska naj preskrbi prostore, ki so zaznamovani v navedenem, s cenjenim dopisom 18. marca 1887, št. 710/pr. naznanjenem visokem ukazu, potem vzdrževanje prostorov itd. v dobrem stanju, njihovo snaženje, osvečavo in kurjavo, dalje plačo šolskega sluga in konečno nakup prve oprave zavoda s šolskimi klopmi, obešali za obleko,

njaša! A mestu Dunjaše prišla je na teraso Fenička. Bila je to mlada ženska triindvajsetih let, vsa bela in mehka, s temnimi lasmi in očmi, z rudičima, otroško-mehkima ustnicama in nežnima ročicama. Oblečena bila je v čisto sitcevo obleko; nova vijoličasta ruta je lahko ležala na njenih okroglih plečah. Nesla je večo čašico kakaa in, postavivši jo pred Pavlom Petrovičem, bila je vsa zbegana, živa kri razlila se je kakor rudič val pod tanko kožico ljubeznivega jej obraza. Povesila je oči ter obstala pri mizi iz lahka opiraje se ob konce prstov. Videti je bilo, kakor da bi se kesala, da je prišla, ob enem pa, kakor, da bi čutila, da je imela pravico priti.

Pavel Petrovič nahmuril je strogo obrvi, Nikolaj Petrovič pa je bil v zadregi.

— Zdravstvuj, Fenička, pomrmljal je mej zobmi.

— Zdravstvujte, odgovorila je z glasnim a zvonkim glaskom ter odšla ozrši se po strani na Arkadija ljubeznivo se jej smeščegega. Hodeč se je nekoliko zibala, a tudi to jej je pristojalo.

Na terasi so nekaj trenutkov vsi molčali. Pavel Petrovič srbal je svoj kakao. Na jedenkrat privzdignil je glavo. — Lejte tudi gospod nihilist blagovoljno prihaja k nam, dejal je polglasno.

(Dalje prih.)

umivalnicami itd. Kupčijska in obrtna zbornica pa naj se obrne do deželnega odbora kranjskega in do kranjske hranilnice, da bi ta dva činitelja v pokritje omenjenih stroškov pripomogla mestni občini z doneski. Ako bi se ničesar ne doseglo, trpeti mora te troške mestna občina Ljubljanska sama.

4. Za ustanove postavi naj kupčijska in obrtna zbornica za leto 1888. znesek 300 gld. v proračun; prosi naj tudi deželni odbor kranjski, da bi za ustanove dovolil znesek 600 gld. iz deželnega zaklada. Zarad dovoljenja kake svote za ustanove obrne naj se kupčijska in obrtna zbornica tudi do kranjske hranilnice v Ljubljani.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 27. novembra.

Iz poročila moravskega deželnega odbora razvidimo, da je na Moravkem bilo 1885. l. 624 nemških 1452 čeških in 30 dvojezičnih ljudskih in meščanskih šol. Na novo se je osnovalo omenjenega leta 16 čeških, 7 nemških ljudskih in 2 nemški meščanski šoli, razširilo pa 56 čeških, 19 nemških in jedna utrkavistična šola. Nad polovico šol je jednorazrednih.

Mladočehi so naznanili dr. Riegru, da bodo v češkem deželnem zboru stavili predlog, da se izvoli odsek, ki bode pretresaval, kak upliv imajo Gaučeve naredbe za češki narod v narodnem in kulturnem oziru. Staročehom ne bode prav po volji, da se je ta stvar sprožila v deželnem zboru, ker je vse prizadevanje češkega kluba bilo v tem oziru brezuspešno. Pa tudi vlada najbrž ne mara, da bi deželni zbor prereševal to stvar.

Ogerska zbornica poslancev bode do Božiča na željo vlade rešila zakon o užitninskih pristojbinah, budgetnem provizoriji za prvo četrtletje bodočega leta in o podaljšani finančnega sporazumljenja s Hrvatsko. Poleg tega bode pa še izvolila člane v regnikolarno komisijo, katera se bode posvetovala o sklepanji nove finančne nagodbe s Hrvatsko.

Vnanje države.

Nemški veleposlanik na Dunaji princ Reuss, odpotoval je koncem minulega tedna v Berlin, da poroča Bismarcku o pogajanjih mej Avstrijo in Anglijo, da bi slednja pristopila **tripolitalijanci**. Anglija baje ni voljna formalno pristopiti avstrijsko-nemško-italijanske zvezi, a vsekako pa hoče z Avstrijo vzajemno postopati, kar se tiče orijentskih zadev.

„Nord“ konstatuje v poslednji številki, da je mogoče, da se bode obnovilo staro prijateljstvo mej Nemčijo in Rusijo. „Grazdanin“, ki ima tudi zveze z ruskim dvorom, pa jako sovražno piše proti Nemčiji. Drugi ruski listi pa mislijo, da Rusija ne bode nič premenila svoje dosedanje politike. Razkritja Bismarckova zmatrajo le za zvijačo. — Kakor zatrjuje „Kölnische Zeitung“, mislil je ruski car v septembru priti v Stettin, da se snide z nemškim cesarjem. Zadnji trenutek si je pa car premislil, kajti predložilo se mu je bilo pismo iz Carigrada, katero je dokazovalo, da nemški kancelar dela proti Rusiji. Sedaj se je pa v Berlinu pojasnilo, da so carja sleparili, Bismarcka pa obrekovali.

Kakor so „Times“ izvedele, hoče Nemčija popolnem premeniti svojo **bolgarsko** politiko. Navsvetovati hoče velevlastim, da se s kolektivno noto obrnejo do kneza Ferdinanda, da ostavi Bolgarijo. Car je baje obljubil Bismarcku v Berlinu, če spravi Koburžana iz Bolgarije, da bode odpustil Nemčiji sovražna ministra Višnegradskega in Tolstega, in da Rusija potem ne bode več zbirala čet na nemškeje meji. Je li v tem kaj resnice, ne vemo. Tudi ni prav verjetno, da bi vse velevlasti bile pripravljene podpirati Bismarcka. Anglija bi se najbrž izrekla proti kolektivni noti in ves trud Bismarckov bil bi zaman. — Da Koburžan nikakor ne misli hitro ostaviti Bolgarije, kaže to, da je njegova mati, princesinja Klementina, prišla v Sofijo, kjer so jo jako slovesno vsprejeli. — Metropolit Klement se je nazadnje baje vendar odločil, da ostavi Sofijo. Vlada mu je dovolila ostati še nekaj dni, da svoje stvari uravnava ter vse v redu izroči svojemu nasledniku.

V nedeljo se je sešla **srbska** skupščina. Starostni predsednik je državni svetnik Spasić. V verifikacijski odsek bode se volilo pet liberalcev in pet radikalcev. Predsednik mu bode kak radikalec. Slovesno otvorjenje skupščine bode v sredo.

Včeraj je **francosko** ministerstvo predložilo zbornici Grevy-jevo sporočilo, s katerim predsednik naznanja, da je odstopil. V petek se morda že snide v Versailles-u kongres, da voli novega predsednika republike. Kdo bode voljen, se še nič ne da sklepati, kajti republikanci se še o nikakej kandidaturi sporazumeli neso. Nekoliko poslancev, pa ne veliko, hoče predlagati, da bi kongres ne vsprejel demisije-ter Grevyja — ga tako prisilil, da še ostane. Ta predlog pa najbrž ne bode vsprejet, kajti večina poslancev in senatorjev želi novega predsednika, kateremu se ne bode moglo ničesar očitati zaradi znanih sleparij v Parizu. Kandidatov za predsedništvo ne manjka. Vsak dan se slišijo nova imena. Čudno je pa, da se baš ime generala Boulangerja

nič ne imenuje o tej priliki, dočim je nedavno bil ta general jedna najpopularnejših oseb na francoskem. Skoro najboljši naslednik Grevy ju bil bi gotovo Freycinet, toda njemu nič prav ne zaupajo niti radikanci, niti oportunisti. Prvim se zdi premalo, poslednjim pa preveč radikalen. Veliko zavira njegoveje izvolitvi je pa tudi, da je protestant. Da bi bil kak nekatolik vrhovni državni načelnik na Francoskem, to bilo bi kaj novega. Se celo liberalni Francozi se ne morejo lahko sprijazniti z mislijo, da bi predsednik republike bil protestant. Ferry bi jako ugajal oportunistom, pa radikanci ne marajo zanj. Skrajni levicariji celo preteče ustajo, ko bi bil on voljen. Monarhisti pa tudi za Ferry ja ne marajo, ker je začetnik liberalnih šolskih reform in njegov zakon ni blagoslovljen v cerkvi. Floquet bil bi vsem strankam še precej po volji. Ministroval še nikdar ni, torej si ni nakopal sovražnikov, toda z njegovo izvolitvijo bi ne bili zadovoljni v Rusiji. Večina Francozov se pa nadeja, da bode Rusija pomagala Franciji proti Nemčiji. Zategadel ni misliti da bi bil voljen Floquet. Predsednik senata Le Royer je prestar in preslab, da bi mogel prevzeti predsedništvo; Leon Say pa zaradi njegovega manšesterstva ni pripravna osoba za predsedništvo Anatole de la Forge se je pa že izjavil, da ne prevzame. Sadi Carnot je sicer dober republikanec, a je še premalo znan. Pred nekaterimi leti se je splošno mislilo, da bode Grevy-jev naslednik Brisson. Od kar je ta bil ministerski predsednik, je pa zgubil skoro vso popularnost. Nekateri priporočajo Flourensa, ki pa tudi nema dosti pristašev. Od več stranij priporočata se general Saussier, ki je znan kot velik nasprotnik generala Boulangerja. Mnogi republikanci pa ne marajo nobenega generala, kajti bode se, da bi se ne proglasil za cesarja ali pa kacemu princu pomagal na prestol. Saussiera pa še sumničijo, da je pristaš Orleanscev. Konservativci pa delajo za vojvodo Aumalskega in maršala Mac Mahona. Princ Napoleon je pa baje pisal svojim pristašem, naj s svojimi glasovi skušajo preprečiti, da ne bode voljen kak pristaš Orleanscev. Našteli pa še nesmo vseh kandidatov za predsedništvo, kar tudi ni mogoče, ker se vsak dan imenuje nekaj novih. — Parlamentarna enketa francoske zbornice, katera pretresuje Wilsonovo afero, razdelila se je v 6 pododsekov po tri člane. Vsak pododsek peča se z drugo stvarjo. Prvi odsek preiskaval bode pomiloščenja in kračenja pravic, drugi sleparije z radi, tretji pogodbe in zalaganja, četrti povračevanja davkov in odpuščanja pristojbin, peti razne stvari, ki se tičejo pošte in brzovanja, šesti pa razna dopisovanja. Generalni agent časnika „Petite France“ izpovedal je, ta list, ki je bil organ Wilsonov, bil popolnem ponesrečeno pojetje, zato so pa morali s sleparijami iskati naročnikov in delničarjev.

Narodni liberalci predlagati hočejo v **nemškem** državnem zboru, da se podaljša državnozborna legislativna doba. To Bismark že davno želi, toda noben prejšnjih državnih zborov mu ni bil toliko udan, da bi bil kaj tacega sklenil. Sedaj pa ima Bismarck večino prav po svoji volji, in torej ni dvombe, da bode ta predlog tudi vsprejet.

Abesinski glavni poveljnik ukazal je prijeti in zapreti angleško misijo, ki je bila na potu k Njegušu, da bi posredovala za mir. Pismo angleške kraljice Njegušu, katero so imeli pri sebi angleški odposlanci, je pa Ras Alula odposlal kralju. Ker pa zaradi velike daljave ni misliti, da bi kmalu prišel odgovor, sme se sklepati, da bode posredovanje brez uspeha. Ras Alula utegne še Angleže obdržati v ujetništvu kot tale (geisseln), da bode tako silil Anglijo, da bi Italijo odgovarjala od vojne.

Dopisi.

Od sv. Trojice 27. novembra. (Izv. dopis.)

Gospod urednik! Vam se mnogo neprilik pripeti v Vašem življenju in delovanju, toda takošne nezgode je gotovo še niste doživeli, kakor jaz 22. novembra na svojem potovanju skozi Ribnico.

Malokdaj imam opraviti v teh krajih, a sedaj sem naletel na velikansko pumpo. Bilo je malo pred poludnem, ko začujem neko gromenje, češ bo kako žeganje ali kali? Toda kaj če biti, danes torek, jutri sreda, čisto navadna delavna sreda. Belim si glavo, ugibljem ter dalje korakam. Najedenkrat zazvoni poludne in na to začne dobro ubrano klenkati. Šmentaj, kaj to pomenja? Pospešim korake ter pridem navzdol proti Sodrašici. Rad bi bil prav naglo jo mahnil dalje, toda Bože moj, najedenkrat obtičim v blatu, grozovitem blatu, sredi ceste.

Upijem ter kličem na pomoč, toda ne čuje me živa duša. Uprem svojo debelo palico v tal, skoro do kljuke sem jo zasadi v blato, poskusim malo telovaditi in hopva, bil sem onostran blata na kantonu. Ozrem se nazaj in o groze, moja leva škornja ostala je v blatu. K sreči pride neka ženska z grabljami in verjemite mi, gospod urednik, da naji je stalo mnogo truda, da izvlečeva zatopljeno obuvalo.

Dalje v prilogi.

Prišedši v trg Sodraščico odahnem se, osnažim nesrečno svojo golenico, poizvem, čemu streljanje in klenkanje, jo brž mahnem dalje v rešetarsko ter lončarsko dolino. — Bila je že tema, ko jo truden ter blaten prisopem v ta blaženi trg. Alo! živio! živio! in pa zopet živio! —

Sredi trga pod lipo kolobar lampijonov, krog pa množica ljudi, pojoč ter vriskajoč. Zvem na nagloma, da je ta svečanost v proslavo zmage Ribničanov nad Kočevci s svojim deželnozborskim kandidatom. Živio! zaupijem na vse grlo ter se pridružim po trgu se premikajočemu sprevedu. — In bilo je zares kaj prijetno. — Pozabil sem v tem radostnem šumu vse gorje, no saj so me pa vrli Ribničanje potešili, da bode novoizvoljeni poslanec gosp. Višnikar ogrenil tudi to nesnago s ceste. Trpelo je pokanje možnarjev ter vriskanje zmagonosne množice do polnoči. —

Drugo jutro pa jo mahnem proti Kočevju, dasi so mi nekateri nasvetovali, da ni varno priti Slovincu v to „hinder-haudersko“ stolico. Strah in groza me prešine, ko vidim te strašanske obraze.

Kakor premagani sovražni vojak škrtja z zobmi ter na čudnovati način previja obraz, tako so ti „Tevtončeki“ gubančili svoja lica.

Pred neko hišo se ustavimo, kajti osupnilo me jo polno lupin ter rumenjakov razbitih jajc! Na veliko noč misliti zdelo se mi je nespametno, dasi ravno ne vem prav, kakošne vere so Kočevci in pa lupine so bile bele od surovih jajc. — Vprašati se nesem upal, a slučajno me sreča domačin ter mi pové, da tu se je znosila podla babja svojat Kočevska nad nekim narodnjakom, ki je volil z Ribničani! In v taki nevarnosti, pravi, smo vsi, ki spadamo „zum Krainer Pack“ — kakor nas zovejo ti olikani nemški Friceljni. —

Vidite sedaj, gospod urednik, v takem strahu je včasih človek potni; Vi pa se menda malo kisl obrnete, kadar Vam končajo Vaše trudapolno delo — v peč vržejo vaš list.

Kadar bo zares lepša cs ta v te kraje, še jo bom mahnil tija; dotle pa mislim, da bodo že pomirjeni tudi Kočevci.

Kaj ne dà, gospod urednik? Lahko noč!

Mežnar od sv. Trojice.

Iz Gorice 27. novembra. [Izv. dop.] Vsi so se začudili, ko se brali, da je dr. pl. Pajer z dvema tovarišema stavil interpelacijo do vlade, z vprašanjem, kaj je za interpelacijo dr. Rojca, ki jo je stavil 13. januarja t. l. zastran bolnice in blaznice usmiljenih bratov v Gorici. Čudijo se pa zato, ker je bil dr. pl. Pajer največi nasprotnik temu, da bi se kaj predrugačilo in zboljšalo v imenovani bolnici. Sodijo pa od kraja, da dr. pl. Pajer tako rekoč že vé, kako bo vlada odgovorila, da bo najbrž vladen odgovor tak, da ne bo spekel dr. pl. Pajerja tako, kakor ga je žgala dr. Rojca interpelacija. Drugače bi prizadeta gospoda molčala, saj se je vender dr. Rojcu najprej brigati, ali mu vlada odgovori, in bi bil gotovo skrbel, da bi bil vlado povprašal, kakor gre. Odkod nakrat taka nujnost in gorečnost od moža, ki je zaviral dr. Rojca v tem pogledu?

Nu, stvar in neksus poznamo; mi se ne nadejamo, da bi se stvari povedale jasno in objektivno kakor so bile po dr. Rojci naznanjene, in bo najbrže treba še drugih korakov, da se dokažejo dr. Rojca zatožbe kot osnovane in po vsem opravičene. Vsekakor pa je hvalevredno, da je začelo naše prebivalstvo spoznavati, kako važno je bolnično vprašanje na Goriškem. Mnogo kmetov, pa tudi duhovnikov in učiteljev je priobčilo izjave v Tržaški „Edinosti“, iz katerih je razvidno, da bočejo Slovinci na Goriškem pojasnil od vladne strani, in pa je razvidno, da izraža narod priznanje onemu, ki je v resnici zasluži. Ti možje so pokazali pot, po kateri je hoditi tudi drugim našim deželanom. Kajti tu gre poleg drugega za več stotisoč novih bremen, če se stvar ne dožene prav, in ko bi bila dežela razsiljena, v resnici napravljati novo bolnico in blaznico.

Skupne izjave vseh občin, kakor se je to zgodilo v nekaterih krajih, bi prisilile dotične kroge, da bi se spravila vsa resnica na dan. Potem bi nekatera gospoda ostala na cedilu tudi tam, kjer se zdaj še voda ne moti.

Neki italijanski polumesečnik je tukaj obširno razpravljal v zadnji svoji št. vprašanje naših kmetijskih šol. Namignil je dovolj jasno, da bi utegnili priti Italijani še celo z dežja pod kap, ko bi se združila italijanski in slovenski oddelek. Kajti skupni vodja bi moral znati italijanski, slovenski in

nemški, v tem, ko zdanji italijanski zna samo svoj materin jezik.

Ravno ta sedanjí laški vodja bi moral odstopiti zastran nezmožnosti jezikovne. Tako pa bi najbrže kak Slovenec dobil službo skupnega vodstva, in ta pomislek je najhujše radikalee laške ostrašil. Včeranjí „Corriere“ se vsled tega umika, po prielovici, da je grozdeje tako kisló, da ni upati, da bi kdaj dozorelo za razkrite — nakane.

Slovenski oddelek naše kmetijske šole se nima bati več, da bi ga Lahi izpodkopavali, pač pa izraža „Corriere“ nado, da se ta oddelek pokoplje sam. Da se to ne zgodi, bodo čuvali rodoljubi slovenski, katerim nastaja dolžnost, da se za šolo brigajo, šolo tu pa tam ogledujejo in ne glede na to ali ono osobje svoje utise in misli objavijo ter tako zavod stavijo pod občno narodno kontrolo.

V deželnem našem zboru menda zanimivih vprašanj tudi letos ne bodo reševali. Kedar je kaj narodnostnega, se godi vse na tihem, in kakor znano, Slovinci so jo pritirali že tako daleč, da je v deželni hiši uradovanje bistveno laško. Gorje pa, ko bi se Italijanom zgodilo za las krivice; to bi bil krik na zunaj, pa menda tudi na znotraj. Da, da, Italijani imajo zaščitnike in zagovornike bodi si v narodnem, bodisi v gmotnem oziru. Kje bi se potegnili za Slovence tako tja do državnega zbora, ko bi jih pritisnilo hudo leto, kakeršno je bilo letos vsled hude suše na Furlanskem. Ali se spominjate, kaj je počenjal n. pr. Tržaški mestni in deželni zbor, ka je Tržaško okolico trpinčila lakota pred dvema letoma? Ali se spominjate, koliko podpore so revežem odmenili! In kdaj še le so jo dali? Potem pa govore o skupnih deželnih interesih, o vzajemni dobrohotnosti? Narod dragi! hoditi bo treba druga pota tudi tebi.

Iz Ormoža 25. novembra. [Izv. dop.] Več ko deset let bojujemo se za našo sveto narodno stvar, za naše svetinje, bojujemo po vsi črti v gospodarski, naravni, verski, šolski stroki proti našim nasprotnikom, kateri so si znali vsled podpore od sodnijskega sluge do skoro najvišjega sodnika vse zavode v svoje roke dobiti ter s tem ormoški okraj nemčiti.

Ljudstvo naše je pokorno, slušalo je njih glas ali prišel je tudi glas z narodne strani, ki se je tako rekoč začul leta 1873 prvokrat pri volitvi v okrajni zastop, pri kateri smo sicer propali, pa tisti glas ni ostal glas upajočega v puščavi, ampak rodil je obilni sad.

Ormoški narodni voditelji so lahko ponosni na svoje dosedanje uspehe. Leta 1876 ustanovili so posojilnico, malo let pozneje politično društvo, zatem oživili zopet čitalnico. Svečanosti Stanka Vraza, Stefana Modrinjaka, Cirila in Metoda so silno velike pripomogle, da se je narodna zavest obudila. In glejte sad našega delovanja!

V tem času smo si priborili okrajni zastop, okrajni odbor, okrajni šolski svet in sedaj za nas tako važni krajni šolski svet. Nasprotniki naši imajo sedaj samo še občino Ormoško in ž njo zvezano Ormoško hranilnico. Borili smo se dosedaj, kolikor mogoče, borili se bodemo še v bodoče, da si priborimo tisto, kar nam gre, da bodemo na lastni zemlji tudi svoji lastni gospodarji in v to pomozi Bog in narodna zavest.

Matica Slovenska.

LXXVIII. odborova seja, dné 24. novembra 1887.

Navzočnih 19 odbornikov (od unanjih J. Kernik); predseduje prof. J. Marn.

Zapisnik zadnje odborove seje, po overovateljih pregledan in odobren, se potrdi brez ugovora. Današnjemu bodita zopet overovatelja odbornika Kržič in Šubic.

Predsednik se najpoprej spominja obilih slavnostij iz zadnjega časa (dr. Tomanove iz dne 3. julija, Wolfve iz dne 15. avgusta, Einspielerjeve iz dne 21. avgusta in Trstenjakove iz dne 4. septembra); pravi, da se je Matica vseh udeleževala in slavljencem osobno, deloma še tudi pismeno čestitala. Omenja, da je zlatomašnik Einspieler, „Slov. Matici“ posebno naklonjen, želi njej najboljšega uspeha. Govornik predlaga, naj odbor izreče vsem zastopnikom pri omenjenih slavnostih (Grasselli, Stegnar, dr. Poklukar, Kržič in Pletersnik) za njih prijaznost svojo zahvalo. Potem pozdravlja povodom njegovega upokojenja prof. Vavrúta, ki vstraja v odboru od prvega početka, ki si je Kranjsko zbral za drugo svojo domovino in ki ostane tako še delaven inej nami. Spominja se ugodne rešitve zadeve dr. I. Tavčarja, „Mat. Slov.“ pravdnega zastopnika, ter izraža o njej radost vsega odbora. Govori o pokojnem Fr. Levstiku, prvem društvenem tajniku, kateremu je Matica poklonila na ra-

kev častni venec s trakovi. Govornik se spominja današnjega godu pokojnega dr. Bleiweisá, ki mu je pred šestimi leti na smrtni postelji priporočal Matico; istotako bližnjega godu navzočnega odbornika Andr. Praprotnika, ki v društvenem odboru deluje od prvega začetka. Svetuje, naj se dela na to, da se ohrani Kurnikova literarna zapuščina (nad 100 pesnjí in več zvezkov pregovorov in rekov), ki bi bili prav dober donesek k veliki izbirkí pregovorov in rekov, kakeršno pripravlja odbornik g. Tošič. Pravi, da je šlo iz predsedništva vprašanje, imali pokojni Podgoričan dostojen spomenik in kaj naj bi se storilo v ta namen, kajti čuditi se moramo, če pomislimo, koliko, kako dobro, v kako krakem času in iz kako različnih slovstev, toda le slovenskih, je prevajal Gorenjec. Omenja nekoliko knjige „Cuore“ d'Amicisove ter kaže, da se mu zdi to, da ima Matica v zadnjem času manj zborovanj, nekako dobro znamenje, da je v pravem tiru. Opozori na to, da poteče tajniku prihodnje leto prva službena doba in pozove oba odseka, naj v tej zadevi o pravem času predložita odboru primerni nasvet. Prosi odbor, naj do prihodnje seje pripravi kak nasvet o premembi osnove v bibliografiji in zavrtača na imenik, kateri je po željah občnega zbora primerno skróten. Naznanja, da sta imela odseka mej tem časom seje: književni 19. in gospodarski 21. novembra; o njiju predlogih in nasvetih se bo danes odboru posvetovati in sklepati.

Gospodarske zadeve iz zadnje seje (izročitev Vodnikovega zaklada dotičnemu odseku proti blagajnikovega potrdilu, hišne poprave, oddaja stanovanj, odpoved dolga, kupna pogodba glede hiše na Bregu št. 8, oproščanje uplačevanja pristojbinskega ekvivalenta) je Matica rešila v bistvu vse po odsekovih predlogih.

Tekoči računi mej Matico in njenimi hišnimi strankami se imajo poravnati po nasvetih gospodarskega odseka. Prošnja neke stranke glede nekakošne prezidave na društvene stroške se ima odkloniti.

Tiskarski računi so večinoma v redu. Le pri jedni tiskarni se mora pri izplačevanju v poštev jemati, da tiska ni zvršila o pravem času.

Odbor vzame na znanje, da se ima Kopitarjeva zadeva tako zvršiti, da ostane truplo na Dunaji in stroške za prenesenje prevzame dotični odbor.

Tajnikovo poročilo o knjigah letošnjega leta (števílo, obseg, oblika, zgodovina nastankovanja, ekspedicija) vzame odbor na znanje ter določi ob enem posameznim iztisom cenó, in sicer: Letopisu po 1 for. 20 kr., Vvodu v modroslovje po 1 for. in Mrtvim dušam po 80 kr.

Korekturne in pisateljske nagrade odobre se skoro brez izjeme po nasvetih književnega odseka. Odsekovega nasveta glede posebnih odtiskov odbor v načelu ne potrdi.

Odbor pritrdi nasvetu književnega odseka glede knjig za prihodnje leto, in sicer: Matica izda prihodnje leto tri knjige: 1. Letopis za l. 1888. v običajni obliki in sestavi. Obseg se ima ravnati po ostalih knjigah. Urednik mu bodi, ker je prof. Levce z drugimi deli preobložil odbornik dr. L. Požar. 2. Slovinci in l. 1848; spisal prof. Jos. Apih. 3. Erjavčevi pripovedni spisi; uredil prof. Fr. Levce (kot III. zvezek zabavne knjižnice). Obseg se še ne dá določiti; vsakako se imajo pa izdati v enem samem zvezku. Števílo iztisov in tiskarski red za prihodnje leto naj se določi v prihodnji seji. Pač se mora pa dosledno delovati na to, da društveniki čim preje tem bolje uplačujejo doneske in da se novi udje oglašajo o pravem času, da pri določitvi števíla iztisom ne bo nobenih bistvenih zaprek. Letošnje knjige dobi le, kdor jih je plačal; odbor vnovič naroči tajniku, da se pri ekspediciji knjig po tem sklepu ravna.

Tudi v zadnjem času je Matica podarila obilo založnih knjig in zemljevidov prošnjikom društvenikom in v nekaterih slučajih nedruštvenikom (učitelja Kunstič in Štrukelj; Sole v Picničah, Št. Rupertu, Vodicah, na Krškem in orgljarska v Ljubljani, Družba ss. Cirila in Metoda). Za ta darila došle so Matici primerne zahvale. Prošnja akademiškega društva Slovenije, za podaritev letošnjih knjig se zavrne. Naj vstraja še na dalje kot den ter proš starejših založnih knjig; Matica jih ne bo odrekla, kakor tega tudi svoje dni o priliki ni storila.

Na znanje se vzemó premembe v poverjeništvih: Zavrč, Slov. Bistrica, Komen, Vrhnika, Dolina in Ospe. Izpraznjen je na novo Pliburk, še vedno pa Cirkno, Kanal in Reka.

Književni prirastek znaša 86 knjig, zvezkov in časopisov: 23 po darilih, 63 po zamenju; 31 ruskih, 25 čeških, 11 slovenskih 8 hrvaških, 4 rusinske, 3 srbske, 2 nemški, 1 bolgarska in 1 angleška. Darovalcem (Hrvaška Matica, Dež. odbor kranjski, Katoliška družba) poslalo je predsedništvo ali pa izrekel odbor primerno zahvalo.

(Konec prih.)

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) C. kr. državno pravdnštvo zaplenilo je našo včerajšnjo števílko zaradi uvodnega članka „O solidarnosti slovanski“, potem zaradi dopisa „Iz Ljubnega na Gore-

njem Štajerskem" (popisana je v njem dogodba o „ledersprungu“) in zaradi dopisa „S Štajerskega (Iz učiteljskih krogov), v katerem je popisana volitev v celjski okrajni šolski svet. Ker je uvodni članek posnet po nekonfiskovani brošuri „Grundzüge der rationellen Solidarität aller Slaven“, katera se dobiva pri vseh knjigotržcih in ker po našem mnenju, tudi dopisa nemata nič grešnega v sebi, uložili bomo ugovor. Današnjemu listu dali smo dve strani priloge.

— (Dnevni red II. seje deželnega zbora kranjskega) v Ljubljani dne 30. novembra 1887 ob 10. uri dopoldne. 1. Branje zapisnika I. deželno-zborske seje 24. novembra 1887. 2. Naznanila deželno-zborskega predsedstva. 3. Priloga 32. Deželnega odbora poročilo zastran upeljave cepljenja z animalnim cepivom. 4. Priloga 33. Deželnega odbora poročilo o trtni uši na Kranjskem. 5. Priloga 34. Deželnega odbora poročilo z nasvetom, da sme deželni odbor v §. 6 zakona z dne 27. junija 1885. l. drž. zak. št. 3. 1886. l. določeno tretjino odškodnine povodom naredeb proti trtni uši prevzeti na deželni zaklad. 6. Priloga 35. Deželnega odbora poročilo o sklepih visokega deželnega zbora, da se odpravijo tarifne nejednakosti. 7. Priloga 37. Deželnega odbora poročilo glede začasnega nadaljnjega pobiranja deželnih priklad leta 1888. 8. Priloga 38. Poročilo deželnega odbora o določitvi deželne naklade od porabljenih žganih opojnih tekočin za leto 1888. 9. Priloga 36. Poročilo deželnega odbora o volitvi poslanca v volilskem razredu mest in trgov za voleči okraj Kočevje-Ribnica. 10. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunu in računskem zaključku hiralniškega zaklada za leto 1888 oziroma 1886. (k prilogi 21.) 11. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem zaključku ustanovnih zakladov za leto 1886. (k prilogi 24.) 12. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem zaključku zaklada prisilne delavnice za leto 1886. (k prilogi 7.) 13. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem zaključku bolniškega, blazniškega, porodniškega in najdenškega zaklada za leto 1886. (k prilogi 23.) 14. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunih bolniškega, blazniškega, porodniškega in najdenškega zaklada za leto 1888. (k prilogi 22.) 15. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem zaključku normalno-šolskega zaklada za l. 1886. (k prilogi 4.) 16. Ustno poročilo finančnega odseka zavolj podpor za šolske zgradbe (k prilogi 2), 17. Ustno poročilo finančnega odseka o nakupu vinograda za deželno vinarsko, sadjarsko in poljedelsko šolo na Grmu pri Novem mestu (k prilogi 20).

— (Iz deželnega zbora štajerskega.) Nemško-liberalna večina volila je izmej poslancev slovenskih: dr. Radeja v poljedelski odsek, Jermama v finančni odsek, dr. Šuca v šolski odsek in M. Vošnjaka v železnični odsek. Slovenski poslanci predlagali so v peticijski odsek dr. Jurtelo, v občinski odsek pa J. Kuvca, a rečena gospoda nesta našla milosti pri štajerskih Nemcih, zategadel v omenjenih odsekih ni nobenega Slovenca.

— (Iz Kočevja) se nam piše: Naši nemški bratje v Kočevju kar ne mogo pozabiti, da so pri zadnji volitvi dne 22. t. m. tako sijajno pogoreli. Sedaj pa kažejo svojo nemško kulturo na jako čuden način. Popoldne po volitvi so na profesorja Ambroža jajca metali, in kadar se prikaže na trg, padajo od vseh strani jajca nanj. Profesorju Komljanču so Kočevke zamašile pri ključavnici vežnih vrat luknjo, kamor se ključ utakne. Ko se je zvečer domov vračal, ter hotel večna vrata odpreti, napadle so ga ljubke Kočevarice s kamenjen in jajci. Nikamor jim ni mogel ubežati, potrpeti je moral, da je Kočevskim amaconam zmanjkalo streliva. Mestni policaj in sin peka Arka sprehajala sta se z bičem in vsacega „Kranjca“, katerega sta srečala, pretepla z biči. Farovž so ometali z jajci, tako, da je sedaj rumeno pobarvan in vsa okna so pobiti. Pred gostilno Pečetovo, kjer se shajajo Slovenci, prinesli so dva škafa kravjeka, da bi gostilničarjevo hišo onečedili, vendar so jih še pravočasno zapodili zandarji. Zato sedaj Kočevcem jako primankuje jajc. Kdo bi si mislil, da bodo Kočevci na jedenkrat tako zdivjali, ko so vendar, kadar igrajo s pomarančami „hoch ali nieder“, tako sladkih besed. Tako se kaže v pravem svitu „die deutsche Gesinnungstüchtigkeit.“ Nemški listi, ki so nas zaradi spomenika Zelenčevega tako nečuvno blatili, pa za vse te izbruhe Kočevske surovosti nemajo niti jedne grajalne besede. Da bi se proti Kočevcem pričela kaka

preiskava, o tem niti ne sanjamo, kajti, kje je Ljubljana, kje pa suverenna dežela „am Rinzeffluss“?

— („L' Eco del Litorale“), list, ki je v Slovincih na najslabšem glasu, je tudi občutil potrebo, da se kot vreden član pridruži v „Chor der Rache, ki se zadnje dni zaganja v naš list. Sedaj je prava družba vkupe, ne vemo, koga bi še mankal. Eco del Litorale“ zatrobil je v bojno „Guerra dunque a questo fanatismo nazionale“, a mi se njegovega in njegovih tovarišev bojnega krika tako malo bojimo, kakor sulice znanih 7 Švabov.

— (Beseda.) ki nam jo je predvčeraj priredila Čitalnica Ljubljanska, bila je jako dobro obiskana. Glede raznih točk, vprašali smo veščaka, kako so mu ugajale in dobili smo odgovor: „Danes je bilo vse dobro!“ In tako je res bilo. Vsporedni bil predolg, obsejal je samo 7 točk, izvajal pa se je točno in gladko. V prvi točki nastopil je mešani zbor in pel iz Haydnevega oratorija „Štirje letni časi“ zbor „Oj spomlad dojd!“ tako čvrsto in milozvočno, da je vsakdo čutil velečastnost Haydneve, sicer jako jednostavne skladbe. Gospica Hofbauerjeva nastopila je v drugi točki ter deklamovala Gregorčičevo „Jeftejevo prisego“ z dobrim naglasom in pravim občutkom. Ker je prvi „debut“ bil tako laskav, upamo, da se bode gđ. Hofbauerjeva še večkrat pokazala kot deklamovalko. Po krepkem „Försterjevem moškem zboru „Pjevajmo“, v katerem so se posebno odlikovali silni basi, čuli smo dva samospeva gospice F. Lenarčičeve Moszkowskega „Pri zibeli“ in Baumgartnerjevo „Mladoletje“. Gospodična Lenarčičeva ima jako lep zvonk glas in umeje tako zmerno, tako ljubko peti, da je efekt neizogiben, ker se naravna nadarjenost in izvrstna šola tako ugodno popolnjujeta. — Škraupov četverspev „Mi temna okrog se ulega noč“ nam je star znanec. Čuli smo ga prvič v Čitalnici Ljubljanski pred 26 leti, včeraj pa so ga gg. Trtnik, Štamcar, Pucihar in Paternoster tako vrlo pogodili, da smo ga zopet s slastjo poslušali. — „Glasbene Maticе“ mladostni učitelj g. Wagner predstavil se nam je v Bruchovem koncertu v G molu — ter si svojim izbornim sviranjem na gosli stekel vsega občinstva jako živahno pohvalo. Zadnja točka bil je finale iz Verdije opere „Ernani“. Solisti: gospa Gerbičeva, gg. Razingar, Pucihar in Paternoster in pa mešani zbor pod gosp. Gerbica vodstvom dali so vsem krasotam te skladbe tako pristen izraz, da smo, samo jedno obžalovali, n. n. reč, da je finale prekratek.

— (Nemške predstave) na starem strelišči so jako slabo obiskane, kar je pač najboljši dokaz, kako nepotrebno je nemško gledališče v Ljubljani. Da ne bi hodili Slovenci v nemško gledališče, morali bi nemški glumači itak glada poginiti. Nemci se izgovarjajo, da je obiskovanje gledališča na strelišči zaradi ognja nevarno, kar je jako aboten izgovor. Pri tem nemškem gledališču so namreč vse dekoracije od kakih 50 pol papirja, katere bi v par minutah brez vse nevarnosti za navzočne pogorele ter k večjemu dvorano malo okadile. Na „Bauernballu“ pa, kamor so zadnji predpust zvelikli veliko množino platnenih dekoracij iz deželnega gledališča, pa je baje prišlo do 400 oseb. Takrat ni nihče na ogenj mislil. In tudi v redutni dvorani so bile nemške predstave prazne, tudi tam je bilo zaradi ognja nevarno! A v koncerte filharmoničnega društva, ker se plačuje letnina, za katero se poučujejo otroci v godbi in petji, pa prihaja vsakokrat do 300 oseb, ker ne treba plačati ustopenine. Iz vsega se torej vidi, da je nemškega občinstva premalo v Ljubljani, da bi vzdrževalo nemško gledališče. Zatorej je vse kokodakanje o nemškem gledališču že uprav komično. Nemškega gledališča ravnatelj gospod Freund to predobro čuti, kajti trikrat moral je že obiskovalcem vračevati ustopenino, ker se ni splačalo, da bi igrali. To je tem bolj karakteristično, ker smo čuli iz ust, da nemški glumači dobro igrajo in bi bili večje podpore vredni.

— (Slovenski klub na Dunaji) ima svoj tretji večer v soboto 3. decembra t. l. v hotelu „Goldene Ente“ I. Riemerstrasse 4 v prvem nadstropju. Čital bode g. Jos. Ciperle klubu poslani spis Raičev: „O odnosjih v istočnej Bosni“. Začetek ob 8. uri.

— (Za tristoletnico Gunduličeve) izdalo bode hrvatsko akad. društvo „Zvonimir“ sijajno ilustriran album, kateremu so svoje prispevke obljubili že skoro vsi hrvatski pesniki.

— Za župnijo pri sv. Antonu v Slov. Gor.) prezentovan je g. Anton Vraz, kurat pri sv. Križi nad Mariborom.

— (Iz Rudolfovega) se nam piše: Dne 23. novembra slavil je naš c. kr. okrajni glavar in vladni svetovalec g. Josip Ekel 40 letnico svojega službovanja. O tej priliki dobil je od različnih stranij mnogo dokazov priljubljenosti ter s tem zadel zadoščenje za svoje delovanje, katero je bilo v resnici nepristransko, v kolikor je to mogoče političnemu uradniku, kateremu mora biti direktiva ukaz više oblasti. Mi mu nečemo vzkracati i našega priznanja, katero je zaslužil zaradi nepristranosti narodnim društvom nasproti ter zaradi dobrohotnosti nasproti občinam, če prav malo več energije v šolskih zadevah, pa i glede cest in ciganov ne bi škodovalo, ter se pridružujemo mnogostranski izraženim željam, da Bog njega še mnogo let zdravega in čvrstega ohrani. Napravila so mu tukajšnja društva zvečer 22. baklado in podoknico, 23. pa banket in svečanostno predstavo ter sijajni ples v čitalniški dvorani. Pri banketu čulo se je mnogo zdravic, mej temi je bila prva ona „narodnega“ župana g. dra. Poznika v nemškem jeziku, katerej je pridal nekoliko slovenskih besedij. Jednajst občin imenovalo je g. Ekla častnim občanom, mej njimi Novomeška „narodna“ občina z nemško diplomom, morebiti po inicijativi Novomeškega župana, ki se je jedenkrat izrazil, da je vse jedno, ali se slovenski uraduje ali ne, in ki je s svojim uplivom povzdignil na Novomeški županski stol, ako ne za župana „de jure“, pa vsaj za župana „de facto“ g. Lehmana, proti kateremu je on pred nekoliko leti sam strastno deloval. Da se je temu nemškutarstvu pridružil tudi tukašnja dekliska šola, pač družega ni bilo pričakovati. Poslala je „slovenska“ dekliska šola gosp. jubilarju nemški „Festgruss“ s podpisi slovenskih deklisc. Prosit; Le tako naprej, slovenski zastop slovenskega mesta!

— (Banka „Slavija“) odstopila je knezovladiškemu ordinarijatu v Mariboru za duhovniške ali cerkvene potrebe 20% letne premije od vseh onih cerkvenih zavarovanj, katerih tekem leta ne bode zadela požarna nesreča.

— (Naklada na pivo v Vipavi in Vrhpolji.) Po naznanilu c. kr. deželnega predsedstva dné 5. novembra 1887., presvetli cesar ni blagovolil potrditi od deželnega zbora v 13. seji dné 19. januarja 1887. storjenega sklepa glede pobiranja samostojne naklade od piva v Vipavskem trgu in v davčni občini Vrhpoljski leta 1887., 1888. in 1889., ter je izvolil pooblastiti vladu, da deželnemu zastopu naznani uzroke navedenega sklepa. Ti uzroki obstoje bistveno v tem, ker so za leto 1887., 1888. in 1889. sestavljeni proračuni trga Vipavskega in davčne občine Vrhpoljske pomanjkljivi, da se iz njih nikakor soditi ne more, ali bode v navedeni triletni dobi res treba pobirati posebno naklado na pivo in v kateri meri; kajti v teh proračunih nahajajo se mej izdajki taki slovi, ki zadevajo vso občino Vipavo in bi torej v pokritje teh stroškov postavno morala donasati vsa občina, mej tem, ko je nameravana naklada na pivo navsvetovana le za nekatere dele občine; vrh tega pa je v Vipavskih in Vrhpoljskih proračunih tudi visokost državnega davka napačno ustavljena. Iz druge strani pa se vlada mora spodtikati tudi nad visokostjo nameravane naklade, katera bi pouzivanje piva v dotičnih občinah tako hudo obremenila, da bi bila ta naklada uštevati mej prepovedane davke, kakor bi sploh pobiranje višje naklade na pivo nego 1 gld. 70 kr. od vsakega hektolitra moralo za finančno upravo skrčiti dohodke državnega davka od piva.

— (C. kr. deželna vlada) dovolila je občini Kranjski Gori, da se tej občini z dvorne pisarne dekretom od 16. aprila 1848., števil. 11585 dovoljen somenj za živino in blago ter preložen na soboto pred sv. Mihaelom v septembru vsako leto z deželnovladnim ukazom od 26. januarja 1887., sme po prvotni dovolitvi obdržavati drugi ponedeljek v oktobru vsako leto. C. kr. deželna vlada dovolila je nadalje občini Kranjski Gori, da sme tudi prvi torek po veliki noči vsako leto obdržavati semenj za živino in blago.

— (Iz Ljubnega na Gorenjem Štajerskem.) Nemška brezobzirnost, katerev si že nekaj let prizadeva dosedanje prijazne razmere mej vsemi tukajšnjimi akademiki razdrti, je letos dala povod, da slovenski akademiki prvič slavnostni komers, ki ki se vsako leto praznuje pri vsprejemu akademi-

kov — novincev in ki se je dosedaj skupno prirejal, samostalno slavijo. Slavnost bode se vršila dne 3. decembra in kakor se kaže, bode se z ozirom na jako zanimiv spored in delavnost odbora tudi dobro obnesla, kar mora vsacega narodnjaka tem bolj veseliti, ker s tem prvič na potujčenih tleh zgornjega Štajerja nastopa akademična slovanska mladež vza jemno v javnost. Prijatelji akademične mladeži se vabijo uljudno na mnogobrojno udeležbo. Lokal: Lamm. Pričetek ob osmi uri.

— (Iz Ljubnega na Gor. Štajerskem se nam piše: Kakor poroča „Leobner Rundschau“ nahaja se v jetnišnici okrožne sodnije toliko arestantov, da so jih morali oddati na razna okrajna sodišča, dostati svojo kazen. — E — „Schnlverein“ tu imaš dosti polja, pojdi na gorenji Štajer, tam treba šol in kulture!

— (Dolenjsko pevsko društvo) priredi v nedeljo 4. decembra 1887 v prostorih „Narodnega doma“ v Rudolfovem Preširnovu svečanost, h kateri uljudno vabi vse svoje in čitalnične člane. Vspored: 1. V. Klaič: „Svracanje“, možki zbor. 2. Deklamacija. 3. L. van Beethoven: Quartett, opus XVI., za piano, gosli, violo in violoncell; a) Andante cantabile, b) Allegro ma non troppo, Rondo. 4. Fr. Bazin: „Križari na morji“, mešan zbor. 5. Varlanoff: Fantazije o ruski narodni pesmi: „Rudeči Sarafan“, igra se na glasoviru. 6. Ed. Larsen: „Ustni in oko“; A. Rubinstein: „Pomladanska pesem“, samospeva na glasoviru spremljana. 7. Dav. Jenko: „Bogovi silni“, možki zbor. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Odbor dolenjskega pevskega društva.

— (V slovenski oddelk kmet. šole v Gorici) je za dvoletni tečaj 1887/88 1888/89 upisanib 17 učencev. Ti so: Bartoš Miroslav in Bartoš, Ferdinand s Trnovega nad Gorico, Bolé Al. iz Rojana pri Trstu, Bratina Al. iz St. Tomaža, Fabjani Leopold iz Kobdila, Fabjani Rafael iz Štanjela, Gerbec Danijel iz Kobdila, Buda Feliks z Bizelskega na Štajerskem, Grbec Anton iz Kobdila, Kos Fran iz Kobdila, Poljak Josip iz St. Mihela pri Šempasu, Plesničar Anton in Plesničar Maksimilijan s Trnovega, Pipan Josip iz Škrbine, Jericijo Valentin iz Avča, Večerina Al. iz Tomaja, Zavadlav Andrej iz Štandreša.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Zader 28. novembra. V deželni zbor predložil se je predlog, naj se na srednjih šolah uvede ruski jezik kot obligaten predmet.

Ptuj 28. novembra. Sinoči umrl blagi gosp. beneficijar Matija, Ferik podpiratelj vseh dobrotvornih slovenskih društev na Ptujih.

Pariz 28. novembra. Kongres snide se v petek.

Sofija 28. novembra. V poslancev zasednici zboru odsvetoval Stambulov, da bi se napravila zatožba proti ministerstvu Karavelova. Stambulov stavil ob enem kabinetno vprašanje. Kljub temu utegne so ta zadeva v sredo v sebranju obravnati.

Bruselj 27. novembra. „Nord“ konstatuje, da je možno, da se povrnejo prejšnje dobre razmere mej Rusijo in Nemčijo.

Bukurešt 27. novembra. Kralj otvoril zbornico poslancev s prestolnim govorom, v katerem konstatuje, da so odnošaji z vsemi sosedi vedno jednako dobri.

Narodno-gospodarske stvari.

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

Smole:

Od Trsta do Ljubljane brez razlike 52 kr.
Od Trsta do Medvod: a) posamična pošiljatev 58 kr., b) pol vagona 56·3 kr., c) celi vagon 46·6 kr.
Papir vsake vrste.

Od Ljubljane do Trsta brez razločka 66 kr.
Od Medvod do Trsta: a) posamična pošiljatev 74 kr., b) pol vagona 59 kr., c) celi vagon 59 kr.
Železo in jeklenina vsake vrste.

Od Ljubljane do Trsta po južni železnici serija IX. 66 kr., serija X. 52 kr.
Od Škofje Loke do Trsta po državni železnici: a) posamična pošiljatev 57·2 kr., b) pol vagona 48·6 kr., c) celi vagon 48·6 kr.

Špirit.

Od Trsta do Ljubljane po južni železnici 70 kr.
Od Trsta do Kranja po drž. železnici 62·4 kr.
Sol.

Od Trsta do Ljubljane po južni železnici 52 kr.
Od Trsta do Vižmarij po drž. železnici 41 kr.

Sladkor.

Od Trsta do Ljubljane po južni železnici 70 kr.
Od Trsta do Vižmarij po drž. železnici 57 kr.

Olja, masti.

Od Trsta do Ljubljane po južni železnici 66 kr.
Od Trsta do Medvod po državni železnici: posamična pošiljatev 74 kr., pol vagona 59 kr.

Bombaž surov.

Od Trsta do Ljubljane po južni železnici vagon 55 gold.

Od Trsta do Kranja po drž. železnici vagon 45 gl.
Klorovo apno.

Od Trsta do Ljubljane po južni železnici 70 kr.
Od Trsta do Medvod po drž. železnici: a) posamična pošiljatev 58 kr., b) pol vagona 56·3 kr., c) celi vagon 46·6 kr.

Crin d' Afrique.

Od Trsta do Ljubljane po južni železnici 103 kr.
Od Trsta do Kranja po drž. železnici: a) posamična pošiljatev 82·5 kr., b) pol vagona 64·8 kr.
Barvilni les vsake vrste.

Od Trsta do Ljubljane po južni železnici: zdrobljen 70 kr., v tokih 52 kr.

Od Trsta do Medvod po državni železnici: posamična pošiljatev 45 kr., vagon 36 kr.

Ribe, ovojene in osoljene.

Od Trsta do Ljubljane po južni železnici 66 kr.
Od Trsta do Kranja po drž. železnici: a) posamična pošiljatev 82·5 kr., b) pol vagona 64·8 kr., c) celi vagon 51 kr. (Konec prih.)

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji (192—176)

za vse leto gl. 4.60; za pol leta gl. 2.30; za četrt leta gl. 1.15.

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
26. nov.	7. zjutraj	732.25 mm.	4.7° C	sl. svz.	obl.	
	2. pop.	734.45 mm.	10.8° C	sl. vzh.	d. jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	739.74 mm.	4.6° C	sl. vzh.	jas.	
27. nov.	7. zjutraj	740.15 mm.	0.4° C	brezv.	megla	
	2. pop.	738.80 mm.	4.4° C	brezv.	megla	0.00 mm.
	9. zvečer	738.28 mm.	2.2° C	brezv.	megla	
28. nov.	7. zjutraj	738.80 mm.	0.6° C	sl. vzh.	megla	
	2. pop.	738.74 mm.	3.8° C	sl. vzh.	megla	0.00 mm.
	9. zvečer	740.24 mm.	3.4° C	sl. vzh.	obl.	

Srednja temperatura 7.6°, 2.3° in 2.6°, za 5.1° nad, jednaka normalu in 0.6° nad normalom.

Dunajska borza

dne 29. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gl. 81.15	gl. 81.20
Srebrna renta	82.40	82.45
Zlata renta	111.90	111.80
5% marena renta	95.15	96.10
Akcije narodne banke	885.—	885.—
Kreditne akcije	276.70	276.80
London	125.75	125.75
Napol.	9.95	9.95
C kr. cekini	5.93	5.93
Nemške marke	61.70	61.72 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl.	131 gl. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	170
Ogerska zlata renta 4%	99	99
Zlata renta 5%	85	75
Ogerska papirna renta 5%	105	105
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	119	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gl.	125
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	99	75
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	99	75
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	100 gl.	179
Kreditne srečke	10	19
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	109
Tramway-društ. velj. 170 gl. a. v.	226	50

Kuverte s firmo

priporočila po nizke ceni

„NARODNA TISKARNA“

v Ljubljani

MARTIN POVERAJ, civilski in vojaški krojač.

Jedina in največja kristijanska krojačnica in zaloga vsakovrstnega sukna ter narejene obleke.

Zimska obleka	od gl. 9.— naprej.
Zimski sakot	5.—
Zimske hlače	2.50
Zimska suknja	9.—
Salonska obleka	25.—
Obleka za dečke	1.75

V Gorici, na Travniku, nasproti vojašnici.

Naročbe se hitro in lično izvršujejo po najnovejšem kroji za vsak stan in po poštenu ceni. Uzorci se pošiljajo na zahtevanje na ogled.

Presrečno zahvalo

za mnogo sočutje in za obilo spremstvo pri sprevedu umrle gospe

Margarite Rossa, roj. Korošič,

kakor tudi za darovane prekrasne vence izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom.

V Ljubljani, dne 26. novembra 1887.

(271)

Rodbina Svetek.

Seigel-ove čistilne kroglice.

Najboljše sredstvo proti zabasanju in otrpnenju jeter. (855—1)

Te kroglice ne shušajo — kakor mnoga druga zdravila — stanja bolnikovega, dokler se boljši ne čuti. Njihov upliv je, če tudi mil, vendar popoln in brez neprijetnih nasledkov, kakor slabosti, ščipanja po trebuhu itd. itd. — Seigel-ove čistilne kroglice so najboljše sredstvo, ki se je kedaj izumilo. Očistijo čreva vseh dražečih tvarin in pustijo drob v zdravem stanju. Najboljše nahajajoče se sredstvo proti uničevalkama našega življenja — neprebavljivosti in otrplosti jeter. — Te kroglice obvarujejo pred mrzlico in vsakovrstnimi boleznimi, ker odstranijo iz črev vse strupene tvarine. Kroglice uplivajo hitro in vendar lahko, ne napravljajo bolečin. — Če imaš hud nahod ali ti preti mrzlica, te boli glava, čutiš bolečine v hrbtu in članih, odpravile ti bodo Seigel-ove čistilne kroglice nahod in pregnale mrzlico. — Obložen jezik s slanin okusom napravljajo škodljive snovi v želodci. Nekaj doz Seigel-ovih kroglic bode očistilo želodec, odstranilo slab okus in zopet povrnilo slast do jedij, in s tem vrne se hkratu zdravje. — Večkrat prouzročijo polstrohljena živila bljuvanje, slabosti in drisko. Če se čreva s Seigel-ovimi čistilnimi kroglicami očistijo taci nesnag, minejo neprijetni učinki in zdravje se povrne. — Seigel-ove čistilne kroglice varujejo pred nasledki nezmernega uživanja jedij in pijač — če se uživajo, predno gremo spat — ne da bi kaj motile spanje. — Cena skatljice Seigel-ovih čistilnih kroglic je 50 kr. — Dobivajo se le v podolgastih skatljicah v vseh lekarnah Avstro-Ogerske.

Večastiti gospod! Z veseljem vzamem v roke pero, da izrečem Vašemu blagorodju svojo najiskrenejšo zahvalo za odlično upliv Seigel-ovih kroglic, ki sem jih dobil od Vas in ki mi dobro denejo. Bodite tako dobri (sledj naročilo.

Marija Kaplan,

obrtnica v Jeviškem št. 73, na Moravskem.

Večastiti gospod! Da sem se zopet ozdravila, mojo najiskrenejšo zahvalo. Uboga služnica sem s kmetov ter sem si s težkim delom nakopala bolezen, ki me je vrgla na postelj. Hud kašelj, bodenje, težave v želodci, vrteč se z nepopisljivo slabostjo, so me tako nadlegovale, da nesem mogla šivati. Naposled so me opozorili na Vašo brošuro in moja mati kupila je steklenico Šhaker-jevega izvlečka. Začela sem ga uživati po predpisu in čutila sem se kmalu nekoliko boljše; v kratkem času mogla sem že opravljati ložja dela in nazadnje sem popolnem ozdravela. Presrečna sem ter se Vam, večastiti gospod, ne morem dovolj zahvaliti ter hočem to zdravilo vsakateremu priporočati, da se pokažem hvaležno. Tudi neka jednako bolna moja prijateljica je tudi rabila to zdravilo, ozdravela ter izreka svojo najiskrenejšo zahvalo. Moja prijateljica je ponžila več steklenic in sedaj vsakdo občuduje njeno zdravstveno stanje. Bodite tako dobri in odgovorite mi moje pisanje, da bodem vedela, če ste dobili moje pismo. Z velespoštovanjem

Marija Haus, Zillingsdorf št. 49, pošta

Unterregendorf pri Dun. Novem mestu.

Lastnik „Šhaker-jevega izvlečka“ in Seigelovih kroglic je A. J. White, Limited London, 35 Faringdan Road E. C.

Glavno zalogo in centralno razpošiljalnico ima Ivan Nep. Harna, lekarna „pri Zlatem levu“ v Kromeržu (na Moravskem) in se dobiva skoro v vseh lekarnah v Avstriji.

Dober zaslužek!

Solidne osebe iščemo za prodajo zakonito dovoljenih premijskih srečk in damo visoko provizijo, oziroma stalno plačo. (778—13)

Hauptstädtische Wechselstuben-Gesellschaft.
Adler & Co., Budimpešta.

Trije javni govori.

Tri dni v starem Rimu. Govoril prof. Fr. Wiesthaller. — Zenstvo v slovenski narodni pesni. Govoril dr. Ivan Tavčar. — Jeanne d'Arc, devica orleanaska. Govoril prof. Fr. Šuklje. Ml. 8°, 134 strani. Cena 20 kr., po pošti 25 kr.

Neobhodno za vsacega

za svetljenje usnja pri konjskeji opavi, vozovih, hišni opravi, čevlji, itd. itd., je novoizumljena po c. kr. avstrijskem in oger-skem ministerstvu zavarovana proti ponarejanju

svetla tinktura za usnje

(tekoče svetlo mazilo), do sedaj najboljša, ker do sedaj se ni še nobenemu izmed mnogih tekočih svetlih mazil ali likov za usnje dal patent. — Cena steklenici št. I. 1 gld., št. II. 40 kr., št. III. 20 kr.; in da ostanejo čevlji suhi pri moči in mehki in voljni pri solnčnej vročini, se je že več kot 10 let za dobro pokazala, tudi patentovana, nepremoljiva

hranilna mast za usnje.

Da je res to usnje varovalno sredstvo tako izvrstno, dokazuje 25 odlikovanj, na stotine priznanih pisem. Oba izdelka se nista udomaćila le pri o. kr. vojaščini, ampak si utrla uhod pri Nj. Veličastvu in o. kr. visokostih.

Po tovarniški ceni je prodajajo v Ljubljani gg. Anton Krisper in Schusnig & Weber, v Kranju g. Petan, v Škofji Loki g. Kocell. — Dobiva se v vseh večjih krajih države pri boljših trgovcih. (860-2)

Važno za trpeče na prsih in plučih.

Neogibno potrebno zoper kašelj, hripavost, zasliženje, katar in oslovski kašelj, za take, ki želé dobiti čist in krepak glas, za škrofulnaste, krvine, slabotne, bledične in krvirevne je sok kranjskih planinskih zelišč,

s podfosforno kislim apnom in železom pomešan.

Lastni izdelek. — Cena 56 kr.

Dobiva se v (615-10)

LEKARNI TRNKOCZY

zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

Marijacejske kapljice za želodec,

izvrstno uplivajoče pri vseh boleznih želodca.

Neprekosljivo pri pomanjkanji slasti do jedij, slabem želodcu, smrdeli sapi, napenjanji, kislem podiranji, koliki, želodčevem kataru, zgagi, ako se nareja pesek in pšeno ter se nabira preveč sleza, pri slatenici, gnjusni in bljuvanji, glavobolji (če izvira bolečina iz želodca), krči v želodcu, zapirani ali zabasani, preobloženji želodca z jedjo ali piščo, glistih, boleznih na vranici, na jetrih ali slati žili. — Cena steklenici z navodilom, kako se rabi, 35 kr., vel. steklenici 60 kr. Glavno zalogo ima lekar

KAROL BRADY v Kromerizu (Moravsko). Marijacejske kapljice niso nikako tajno sredstvo. Njih sestavine navedene so na navodu, kako rabiti, ki se pride vsake steklenici.

Pristne v skoro vseh lekarnah.

SVARILLO! Pristine Marijacejske kapljice se mnogokrat ponarejajo in posnemajo. — Da so pristne, mora vsaka steklenica imeti rudič zavitek z zorenjo varstveno znamko in z navodom, kako rabiti, ki se pride vsake steklenici, opomniti je, da mora biti navod tiskan v tiskarni H. Gusek-a v Kromerizu. Pristine imajo: V Ljubljani: lekar Gabr. Piccoli, lekar Jos. Svoboda. — V Postojni: lekar Fr. Baccaricich. — V Škofji Loki: lekar Karol Fabiani. — V Radovljici: lekar Aleksander Roblek. — V Rudolfovem: lekar Dominik Rizzoli, lekar Bergmann. — V Kamniku: lekar J. Močnik. — V Črnomlju: lekar Jan. Blažek. (739-8)

CACAO

in

ČOKOLADA

VICTOR

SCHMIDT & SÖHNE

ki sta pri prvi Dunajskeji razstavi kuhinjske umetnosti bili odlikovani z najvišjo odliko, častnim diplomom, sta pristni samo, če imata našo uradno registrirano varstveno znamko in firmo. (800-19)

Dobiva se pri vseh boljših trgovcih in prodajalcih delikates, v Ljubljani pri g. Petru Lassnik-u.

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE,

c. kr. dež. opr. tovarnarji. Tovarna in centr. razpošiljalnica Dunaj, IV., Allegasse Nr. 48 (poleg juž. kolodvara).

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
poznate kas najbolje okrepljujoče piče,
I kas izkušan liok proti trajnom kašlju plučevine i želudca bolesti grkljana i proti méhurni kataru,
HINKE MATTONIJA
Karlovi vari i Widn.

Tujci:

26. novembra:

Pri Slonu: Steinharter z Monakovega. — Seshun z Dunaja. — Kollner, Spieler z Dunaja. — Virti iz Jahisnovega. — Gaertner iz Grada. — Singer iz Grada. — Seshun z Maribora.

Pri Malléi: Jager iz Lokvice. — Gorštl z Dunaja. Urbančič iz Polhovogradca. — Maidič z Domžal.

Pri avstrijskem cesarji: Rudolf iz Milana. — Burbach iz Vinkovc.

27. novembra:

Pri Slonu: Breising iz Kolina. — Fischbnch z Dunaja. — Topfer iz Linca. — Pauluš iz Zata. — Muetter iz Gaudena. — Schlager iz Soloturna. — Souenberg iz Kaniže. — Kralich iz Ljubljane. — Baskarda iz Govinja. — Dillinger z Reke.

Pri Malléi: Reiling iz Monakovega. — E'ert, Schenker z Dunaja.

Pri južnem kolodvoru: Holz z Dunaja. — Polak z Dunaja. — Moslin iz Prage. — Robeskin s Tjrolskega. — Raznožnik iz Škofjeloke.

28. novembra:

Pri Slonu: Hartlich z Dunaja. — Frankl s Češkega. — Aufmuth iz Grada. — Walter iz Celja. — Pavlič iz Rateč. — Mlekuš iz Starega trga. — Prottmann, Bauer iz Ljubljane.

Pri Malléi: Krašowitz, Stein, Müller, Kozanderla z Dunaja. — König iz Liberce. — Filipp z Domžal. — Achačič iz Tržiča.

Pri bavarskem dvoru: Jager iz Ljubljane.

Pri južnem kolodvoru: Stari iz Liberce. — Hartmann iz Zagreba. — Hoss iz Zagreba. — Plevčak iz Grada.

Pri avstrijskem cesarji: Trogel, Finniczi iz Trsta

Umrlji so v Ljubljani:

23. novembra: Amalija Bajc, paznikova hči, 15 let, Reber št. 11, za jetiko. — Vincenc Gogola, umirovljeni stotnik, 62 let, Sv. Petra cesta št. 4, za otrpenjem možgan.

25. novembra: Marija Zokati, dekla, 62 let, Cesarja Josipa trg št. 2, za tuberkulozo. — Meta Markovič, zasobnica, 70 let, Rimska cesta št. 17, za plučnico.

26. novembra: Peter Resnik, gostač, 87 let, Florijanske ulice št. 35, za oslabljenjem.

27. novembra: Stanko Premelč, mizarjev sin, 8 mesecev, Rožne ulice šte. 33, za kozami. — Marija Marinšek, delavčeva hči, 56 let, Poljanski nasip št. 6, za rakom na maternici.

28. novembra: Amalija Breclnik, branjevčeva hči, 4 1/2 leta, sv. Petra 40, za kozami. V deželnej bolnici:

22. novembra: Marija Oswald, delavka, 54 let, za plučnico.

24. novembra: Marija Mlakar, gostija, 70 let, za rakom v želodcu.

25. novembra: Andrej Bozovičar, črevljjar, 64 let, za oslabljenjem.

27. novembra: Marija Flere, gostačeva hči, 2 1/2 leta, za kozami.

V vojaškeji bolnici:

22. novembra: Josip Odlazek, vojak 17. peš-polka, 21 let, za vnetjem možganske kožice.

Nepresegljivo za zobe
je
I. Salicilna ustna voda,
aromatična, upliva okrepljujoče, ovira spridenje zob in odstranjuje smrdčo sapo. Velika steklenica 50 kr.
II. Salicilni zobni prah,
splošno priljubljen, upliva okrepljujoče in nareja zobe svetle in bele. A 30 kr.
Zgoraj navedeni sredstvi, o katerih je že prišlo mnogo zahval, ima vedno sveže v zalogi ter jih razpošilja vsak dan po pošti (616-9)
„LEKARNA TRNKOCZY“
zraven rotovža v Ljubljani.
Vsakemu, ki kupi v lekarni Trnkoczy originalno salicilno ustno vodo in salicilni zobni prah, se pridene zastonj razprava o varovanji zob in ust.

Blagorodni gospod Fragner, lekar v Pragi!

8 let sem bolehal tako silno za nadubo, da sem že bil šel v občno bolnico v Pragi, da bi ozdravel. Pa vsa prizadevanja zdravnikov bila so zaman. Zvedel sem za dr. Rosov balzam. Ko sem ga užival popolnem po predpisu 14 dnij, sem bil že precej boljši, čez pet mesecev pa sem bil že popolnem dober. Da govorim resnico, lahko povprašate dra. Schütze-ja ml., ki me je res prav po očetovalsko zdravil, toda zaman. Nadejam se, da bode to zdravilo tudi drugim tako pomagalo, zategadelj priporočam vsem, ki imajo podobno bolezen, da naj se sami preverijo. Z veseloštopovanjem Jan Ježek v Holletch.

Hitro in gotova

pomoč boleznim v želodcu in njih posledicam.

Vzdržanja zdravja

obstoji jedino v tem, da se vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje, kajti to je glavni pogoj zdravja in telesne in duševne kreposti. Najboljše domače sredstvo, da se prebavljenje uravna, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo sprideni in slabi deli krvi, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz najboljših, krepilno zdravilnih zelišč jako skrbno, upliva uspešne pri vseh težavah pri prebavljenji, osobito pri slabem apetitu, napetji, bljevanji, telesnih in želodčnih boleznih, pri krči v želodcu, pri prenapolnjenji želodca z jedmi, zaslinjenji, kerennem natoku, hemeroidah, ženskih bolečinah, pri bolečinah v črevih, hipohondriji in melanholiji (vsled motenja prebave); isti oživlja svo delatenost prebave, napravlja kri zdravo in čisto in telesu dá zopet prejšnjo moč in zdravje. Valed tega svojega izvrstnega upliva je zdaj gotovo in priznano ljudsko domače sredstvo postal in se splošno razširil.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankrane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju svote.

Svarjenje!

Da se izogne neljubim napakam, zato prosim vse p. t. gg. naročnike, naj povsod izrečno dr. Rosov zdravilni balzam iz lekarn B. Fragnerja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo zdravilni balzam, in ne izrečno dr. Rosovega zdravilnega balzama.

Pravi

dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca B. Fragnerja, lekarna „k črnemu orlu“ v Pragi, Eeke der Spornergasse Nr. 205-3.

V Ljubljani: G. Piccoli, lekar; Vilj. Mayr, lekar; Eras. Birsohitz, lekar; Jos. Svoboda, lekar; U. pl. Trnkoczy, lekar. V Postojini: Fr. Baccaricich, lekar. V Kranju: K. Savnik, lekar. V Novem Mestu: Dom. Rizzoli, lekar; Ferd. Haika, lekar. V Kamniku: Jos. Močnik, lekar. V Gorici: G. Christofoleti, lekar; A. de Gironcoli, lekar; E. Kürner, lekar; G. B. Pontoni, lekar. V Idriji: Josip Wardo, lekar. V Ogleji: Delia Damaso, lekar. V Trstu: Ed. de Leitenburg, lekar; G. Prendini, lekar; G. B. Foraboschi, lekar; Jak. Serravalto, lekar; Anton Suttina, lekar; Karol Zanetti, lekar.

Vse lekarne v Avstro-Ogerskeji imajo zalogo tega zdravilnega balzama.

Da se izognejo vsakeji prevari,

opozarjamo vse častite naročnike, da ima vsaka steklenica po izvornem mojem receptu napravljena dr. Rosovega zdravilnega balzama na jednej strani v steklo utisneno mojo firmo z zakonito zavarovano mojo varstveno znamko (orel s ščitom na prsih, na katerem so črke „Dr. R.“), na nasprotni strani pa tu zraven natisneno vignetno. Steklenica je zamašena s kovinskim zamaskom, na katerem je tudi utisnena moja varstvena znamka. Steklenice so zavite najprej v navod, kako rabiti, potem pa dejane v škatljice iz modre lepenke z naslednjim češkim, nemščim, ogerskim in francoskim napisom po podolžnih straneh:

„Dr. Rosov zdravilni balzam“

iz lekarn B. Fragner-ja, „pri črnem orlu“, v Pragi, št. 205-III. na konci škatljice je pa natisnena zgoraj omenjena zakonito zavarovana varstvena znamka. — Če ni vse popolnem tako, kakor je zgoraj opisano, zmatrati se mora vsak izdelek za ponarejeu

Tam se tudi dobi:

Pražko domače mazilo

zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prsa vnamejo ali strdijo, pri bulah vsake vrste, pri turih, gnojnih tokih, pri črvi v prstu in pri nohtanji, pri zlezah, oteklinah, pri izmaščenju, pri morski (mrtvi) kosti, zoper revmatische oteklina in putiko, zoper kronično vnetje v kolenih, v rokah, v ledji, če si kdo nogo spahne, zoper kurja očesa in potne noge, pri razpokanih rokah, zoper lišaje, zoper oteklino po piku mrčesov, zoper tekoče rane, odprte noge, zoper raka in vneto kožo ni boljšega zdravila, ko to mazilo.

Zaprte bule in oteklina se hitro ozdravijo; kjer pa ven teče, potegne mazilo v kratkem svo gnojico na-se in rano ozdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker hitro pomaga in ker se po njem rana prej ne zaceli, dokler ni vsa bolna gnojica ven potegnena. Tudi zabrani rast divjega mesa in obvaruje pred snetom (črnim prisadom); tudi bolečine to hladilno mazilo pospeši. — Odprte in tekoče rane se morajo z mlačno vodo umiti, potem še le se mazilo nanje prilipi.

V škatljicah po 25 in 35 kr. (90-16)

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi popolno že zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj.